

soudce« a »nejvyšší soudce«. Proč měl by se nazývati na př. soudce VI. třídy — pouhý votant — soudcem »vyšším«, kdežto soudce VII. třídy — předseda senátu — toliko »soudce« (tedy soudce nižší). Název »nejvyšší soudce« jest superlativ, vyznačující jedince; není přece myslitelné, aby bylo více soudců »nejvyšších«. Něco podobného vyskytovalo se u titulů rakouských arcivévodů a arcivévodkyn, jichž počet byl značný, a přes to každý z nich byl »nejjasnější«. Napodobení tohoto nešvaru v soudnictví se směřovalo by jistě stav a budilo by útrpnost u logicky myslících.

Není důvodu, proč by se mělo rozlišovati pořadí. Smysl by snad mělo, — ač i to pokládám za naprosto postrádatelné, — vyznačiti soudce ne dle hodnosti, nýbrž dle toho, u kterého soudu služebně působí. V tomto případě mohl by se jmenovati soudce působící u okresního soudu »okresní soudce«, soudce od shorového soudu »krajský soudce« a soudce u nejvyššího soudu »říšský soudce«. Byla by to obdoba stavu zavedeného na Slovensku: soudce okresní, sešialní, tabulární. To odpovídalo by jistě zákonu ze dne 10./12. 1918 č. 61. sb. o odstranění všelikých titulů, pokud nevyznačují skutečné zaměstnání.

S tím souviselo by též odstranění historického názvu »zemský soud«, jenž přece je úplně koordinován soudům krajským. Název ten máte nejen lidí prosté, nýbrž i intelligenci neprávnickou, která shledává v něm instanci krajským soudům nadřizenou.

—x.

Literatura.

Prof. Dr. František Weyr: Patentní právo rakouské. Sbírký »Svět a práce« sv. 7., Praha 1918, stran 107, cena 7 K.

České literatuře patentního práva — odboru u nás dosud nejvíce zabývanému — dostává se spiskem prof. Weyra druhého systému patentního práva. Kdežto však systém prvý, Sládečkův, není než parafrazi patentního zákona, jest knížka Weyrova skutečným soustavným zpracováním platného práva. Práva platného i ve státě československém. Neboť podle zák. ze dne 28. října 1918 č. 1. sb. z. 7. platiti má pro nový náš stát obsah právního řádu rakouského, tudíž také obsah zákona na ochranu vynálezů ze dne 11. ledna 1897 č. 30 ř. z.

Po stručném úvodu, ve kterém autor rozbírá právní povahu patentního práva a jemu příbuzných právních odvětví, důvod státní ochrany vynálezů (proč moderní státy chrání zájmy vynálezců) a způsob patentní ochrany (systém přihlašovací, předběžné zkoušky vyzývací), následuje kratičký přehled dějin rakouského patentního práva, načež přistupuje se k systematickému výkladu práva platného. Tento výklad zahájen jest rozбором několika pojmů (pojem patentu, druhy patentu: samostatné, přídávkové, odvislé, pojem patentní licence dobrovolné a nucené, obsah patentního práva podle § 8. pat. z., časové, místní a věcné omezení patentů).

Druhá část obsahuje přehled patentních úřadů a jiných patentních orgánů: patentní úřad, patentní soud, ingerence správních úřadů a civilních i trestních soudů ve věcech patentních. Mezi »jinými patentními orgány« uvádí: autor úředně autorisované soukromé techniky, patentní zástupce a zmiňuje též působnosti finanční prokuratury ve věcech patentních. Třetí část tohoto oddílu autorova spisku pojednává o řízení v patentních věcech, a to nejprve o ohlášení vynálezu a udělení patentu, dále o odvolání, zrušení a oduěti patentu, o řízení při vsahování v patent a osobování si patentu, konečně o řízení při převodu a zabavení patentů a při zřizování patentních licencí. Poslední část prvního oddílu věnována je vylíčení rak. patentního práva za války a po válce. Autor

jedná předem o předpisech »ochranných«, jimiž stát chrániti chce vlastní příslušníky před hospodářskými újmami válkou způsobenými; na to o předpisech »odvetných« proti příslušníkům států nepřátelských. Závěrem dotýká se zcela stručně otázky přechodu válečných hospodářských poměrů do pravidelných poměrů mírových a úpravy mezinárodního patentního práva.

Druhý oddíl knížky podává pak stručný přehled 28 cizích patentních zákonů. Obsah jednotlivých zákonů uvádí se ve dvanácti otázkách a odpovědích, na př. kdo může žádati za patent, jaké náležitosti má vykazovati opověď, jaké poplatky jest zapříviti a pod. Přehled — ač stenograficky stručný — poslouží interestům k první orientaci o cizím zákonodárství patentním.

Podle spisovatelových intencí jest knížka určena pro praktické potřeby techniků. Proto je ráz spisku výlučně praktický; do řešení sporných theoretických otázek se autor nepouští. Jen tu a tam, příležitostně, i takových otázek zmiňuje, tak na př. velmi sporné otázky, v kterém okamžiku patent »vzniká« (str. 58), možnosti zastavení a zabavení práva z koncepce vynálezu (str. 79) a j. Vzhledem k tomuto praktickému účelu jsou také nejšíře rozvedeny ony partie spisku, které mohou míti význam pro praktika—vynálezce. Tak oddíl o patentním úřadu, jeho odděleních a kompetenci, o přihlašování vynálezů (o náležitostech přihlášky s formulářem, o poplatcích atd.) a o řízení udělovacím i odpůřím. Tomuto oddílu věnována celá polovina knížky. Pro čtenáře toužící po zevrubnějším poučení též o jiných partiích patentního práva přidal pak autor některé literární odkazy v textu a přehled nejdůležitější literatury na konci spisu.

Z tohoto důvodu lze knížku Weyrovu nejen vynálezciům a technickým praktikům, nýbrž i jako studijní příručku k theoretickým a i praktickým zkouškám právnickým co nejlépe doporučiti, ač její krámská cena je i dnešním drahotným poměrům trochu nepřiměřená. Dominik.

Dr. Kamil Henner, Základy práva kanonického. Část II.: Právo platné. Sešit 1. a 2. Praha 1918 a 1919. Vlastním nákladem, cena neudána. —

»Základy práva kanonického jsou psány pro posluchače práv« dí autor v předmluvě, mají býti tedy studijní příručkou, učebnicí.

Bolestnou byla by kapitola o studijních příručkách v české právnícké literatuře. Proto jest vítati každou učebnici jako čin záslužný, Henerovy »Základy« pak tím více, že autor vydává spis svým nákladem, nečekaje až některý opatrný knihkupec si vypočte jeho rentabilitu.

Dosud neuveřejněn celý spis. Vyšly jen dva sešity druhého dílu obsahující valnou část soustavy platného kanonického práva. Díl první, který vyjítí má až po ukončení celého systému platného práva, bude obsahovati dějiny kanonického práva.

Platné právo zpracováno je podle nového kodexu papeže Pia X.; při jednotlivých institucích přihlíží se k předpisům našeho státního zákonodárství. Výjimku z tohoto postupu učinil spisovatel při výkladu manželského práva, vynechav příslušné státní předpisy. Stalo se tak vzhledem k chystané u nás reformě manželského práva, aby spis předčasně nezastaral. Předpisy nového manželského práva zpracuje autor později — jak slibuje — ve zvláštním dodatku. Budou tedy celé »Základy« obsahovati nejen systém práva kanonického, nýbrž i soustavu t. zv. státního církevního (katolického) práva.

Látka roztržiděna je obvyklým způsobem; rozsah některých partií je vzhledem k účelu spisu jako studijní příručky poněkud značný. Uspořádání je přehledné, sloh přirozený, jasný. Posluchačům práv na našich universitách dostane se »Základy kanonického práva« učebnice, která se úplně vyrovná všem podobným spisům cizojazyčným. Dominik.